

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Dissertationes Ad Jus Publicum Romano-Ecclesiasticum

Bessel, Johann Franz

Coloniæ, 1715

VD18 14847493

§. III. De Potestate Summi Pontificis Circa Beneficia Et Dignitates
Ecclesiasticas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61383](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61383)

quando agitur de peccato, totiusque Ecclesie bono, poterit summus Pontifex legibus civilibus derogare, principes coercere per censuras &c. & ita indirectè, & extraordinariè, & veluti casualiter leges civiles tollere vel in totum, vel secundum quid, prout salus animarum & Ecclesie commune bonum expescet, quod satis colligitur ex c. 34. de Elect. c. 13. de judic. c. 5. & fin. de prescript. c. 6. de vot. Extravag. 1. de Major. & obed. inter commun. & constat ex perpetua Ecclesie praxi.

Corollarium 1. Summus Pontifex potest relaxare juramenta ex justa causa & cessante præjudicio tertii; siquidem si juramentum in favorem tertii præstitum sit, id ne summus Pontifex relaxare potest, absque illius, cui præstitum est, consensu, nisi relaxationem postulet, vel bonum commune Ecclesie vel delictum promissarii, vel gravis injuria, quam passus est jurans. Layman. Theol. moral. lib. 4. tract. 3. c. 11. n. 5.

Corollarium 2. Papa dissolvit matrimonium ratum non consummatum, ut communiter notatur in c. commissum de sponsal. & matrim. & in c. ex publico de convers. conjug.

2. Etiam quandoque consummatum, videlicet inter infideles, cum alter conjugum ad fidem convertitur, & alter renuit secum habitare, sine contumelia creatoris c. quanto. de divort. tametsi inter eos verum sit matrimonium, eisque dictum fuerit à Domino, quos DEUS conjunxit &c. c. de infidelibus. de convers. Conjug. & hoc casu etiam dissolvit matrimonium carnale consummatum, altero conjuge quamvis invito.

3. Papa dare potest facultatem omnibus personis sanguine conjunctis in ordine ad matrimonium, inter patrem tamen & filiam aut matrem & filium nequit validum reddi auctoritate Pontificiâ. S. Thom. in 4. sentent. dist. 40. quæst. 1. art. 3. Fagnanus c. vir qui de Consang. & Affinitat. n. 35. alique ab eo relati. &c.

§. III.

DE POTESTATE SUMMI PONTIFICIS CIRCA BENEFICIA ET DIGNITATES ECCLESIASTICAS.

SUMMARIA.

1. Ad quem spectet de jure communi potestas conferendi beneficia Ecclesiastica? 2. Que beneficia sine de jure communi reservata summo Pontifici? 3. Quid sit beneficia va-

care in curia? 4. Regula Cancellaria que dicantur? 5. Que beneficia summo Pontifici reserventur ex regula Cancellaria? 6. Quid veniat sub nomine concordatorum Germanæ?

N 2

6. Qua

7. *Quae beneficia summo Pontifici reserventur per concordata.* 8. *An libera collationi Pontificia reservata sint prelatura, quarum vacantia ob crimen ipso facto inducitur, per legem communem in corpore iuris clausam.* 9. *An Decanatus Cathedralis summo Pontifici reservetur, quando à Decano*

in Episcopum electo ante confirmationem resignatur. 10. *Quoniam sint menses papales.* 11. *An si sede papali vacante incipiat aliquod beneficium vacare, illud censetur reservatum?* 12. *An per concordata Germaniae censetur abrogatum c. 3. de praebend. in 6.* 13. *Ponuntur objectiones.*

Sicut summus Princeps in republica civili & politica confert dignitates & bona vacantia politica, ita non immerito quaeritur, quas dignitates & beneficia Ecclesiastica summus Pontifex queat indulgere. 2. Sicut praeterea certa regalia Imperatori reservata, ita quaeri potest, quorum beneficiorum collatio sit reservata summo Pontifici?

Ex jure communi liberrima quarumcumque dignitatum collatio summo Pontifici competit, huic enim tanquam supremo rerum spiritualium dispensatori illimitata potestas circa beneficia disponendi ex officio & natura summi praesulatus est permessa; hic enim, sicut ab initio nascentis & adolescentis Ecclesiae, antequam beneficia & beneficiati in tantum numerum excreverent, solus beneficia conferre consuevit; sic etiam, postquam jus conferendi communicavit aliis, nihilominus plura beneficia suae collationi reservavit, quin & absolutum jus circa beneficia in casibus urgentis necessitatis vel utilitatis disponendi, nec abdicavit, nec abdicare potuit *c. 2. de praebend. in 6. Clement. 1. ut lit. pendens.*

Quaeres. 1. *Quae beneficia de jure communi sint reservata summo Pontifici?*

Resp. Sequentia: & quidem primo, in *c. 2. c. 3. de praebend. in 6. Clement. 1. eod.* Reservantur beneficia, quae vocantur *apud sedem Apostolicam, vel in curia*; nonnulli quidem cum P. Reiffenstuel. ad *tit. de praebend. n. 434.* putant inter haec duo: vacare *apud sedem, & in curia* differentiam intercedere, verum attento jure communi, probabilius nulla est differentia, sed ut patet *ex cit. c. 2. Extravag. 4. de Elect. inter commun. pro synonymis accipiuntur. Glossa in cit. c. 2. verb. curia.*

Adeoque in curia vel apud sedem dicuntur vacare beneficia, quorum vacatura Romae inducitur, vel quia beneficiatus, dum in curia Romana (cujus nomine intelligitur locus, in quo causarum & litterarum Apostolicarum est audientia & expeditio) morabatur, aut ibidem aut in discessu in loco vicino intra duas diaras legales seu intra iter bidui mortuus est; vel quia beneficiatus in manus Papae suum beneficium resignat, vel quia alias auctoritate Pontificis vacatura con-

contingit, d. *extravag. 4. de Elect. inter commun. Extravag. 13. de prabend. inter commun.* Secundo in *Extravag. Execrabilis Joannis XXII. d. 1.* reservantur beneficia, quæ vacant per retentionem primi, quando enim is, qui secundum Beneficium incompatibile cum primo pacificè accipit, & illud una cum primò, quo ipso jure privatus est, retinere contendit, privatur etiam secundo, idque reservatum efficitur in *cit. Extravag.* An vero primum beneficium etiam fiat reservatum, incertum est. Negativa tamen videtur melior, eo quod nec ante illam Extravagantem fuerit reservatum, juxta *cap. 28. d. 1.* nec post Extravagantem. *c. licet Episcopus. 21. d. 1. in 6.* nec in ipsa Extravagante: ubi Joannes XXII. jubet ut beneficia talia in manibus ordinario- rum dimittantur. Barbossa in *colle- ctan. ad cit. Extravag. n. 10.* Pirrhing. *ad d. 1. n. 154.* & licet verba d. *Ex- travag.* sint ampliora ac omnia & singula beneficia vacatura (ut *præmitti- tur*) vel dimissa, sedis Apostolicæ dispo- sitioni reserventur, attamen ad evi- tandam injuriam correctionem (de qua nulla *ibid.* fit mentio) & sal- vandam concordiam inter verba antecedentia & consequentia, ad solum beneficium secundum res- tringendi debent.

Tertio in *Extravag. ad Regimen. 13. d. 1. inter commun.* reservantur plu- rima beneficia. 1. vacantia per de- positionem, privationem, transla- tionem, consecrationis susceptio-

nem, electionis aut postulationis cassationem, muneris renunciatio- nem, autoritate Apostolica in- ductam. 2. Vacantia per obitum Cardinalium, Legatorum & alio- rum sedis Apostolicæ officialium. 3. Vacantia per quamcumque pro- motionem ad majores dignitates, Patriarchalem, Archiepiscopalem, Episcopalem, Abbatialem autori- tate Pontificiâ factam, postquam sic promoti pacificam possessionem sunt adepti; ex quo infert P. Engel *ad tit. de prabend. n. 15.* Episcopo- rum titularium tantum, qui à sum- mo Pontifice pro suffraganeis alio- rum cum assignatione Diocesis cujusdam in partibus infidelium, creantur, beneficia non esse refer- vata, eo quod pacificam possessio- nem cum jure actuali percipiendi fructus non consequantur.

Quæres. 2. *Quenam beneficia per regulas Cancellariæ sint reservata?*

Nota. Regulas Cancellariæ ni- hil aliud esse, quam constitutiones, quas circa causas beneficiales aut judiciales summi Pontifices vel initio sui regiminis de novo con- dere, vel jam antea conditas à præ- decessoribus innovare & augere solent. Unde variant in numero & ordine, & quæ forte apud hunc Pontificem erat secunda, apud alium est tertia. Regulas à SS. D. N. D. Clemente XI. divinâ provi- dentiâ modo regnante Pontifice e- ditas exhibet P. Reiffenstuel *ad tit. de prabend. pag. 183. & seqq.*

N 3

Nota.

Nota. 2. Has regulas ex communi Canonistarum, veris equidem legibus accenseri, sed restrictim ad vitam Pontificis, nam sede papali vacante nullam vim obligandi obtinent. Gonzalez, *ad regul.* 2. *Cancell. proæm.* §. 5. n. 5.

Nota. 3. Ejusmodi regulas juxta superius *dd.* non obligare in nostris partibus, ideoque ut praxis demonstrat illas accuratius Romæ, quam in Provinciis observari.

Nota. 4. Modernus summus Pontifex in *reg.* 71. declaravit, quod per quamcunque amplam & largam concessionem aut derogationem nolit regulis Cancellariæ derogare, nisi facta fuerit de illis expressa mentio. Reiffenstuel *cit. l.* n. 492. & *seqq.*

5 Resp. 1. In regula II. Cancellariæ reservantur omnes Ecclesiæ Patriarchales, Primatiales, Archiepiscopales, Episcopales, nec non omnia Monasteria virorum, valorem annuum ducentorum florenorum auri communi æstimatione excedentia &c. item dignitates & beneficia omnia ad collationem, præsentationem, electionem & quamcunque aliam dispositionem Patriarcharum, Primatum, Archi-Episcoporum, Episcoporum, Abbatum ac aliorum quorumcunque collatorum & collatricum sæcularium & regularium (non tamen ad collationem cum alio vel aliis, aut etiam ad alterius præsentationem vel electionem pertinentia) quæ post illorum obitum, resignationem, privationem vel

aliàs quomodocunque vacaverint, usque ad provisionem successorum Apostolicâ authoritate faciendam, & adeptam ab eisdem successoribus pacificam illorum possessionem.

Resp. 2. In regula III. extenditur & ampliatur *d. extravagans Execrabilis*, ac prohibetur, ne qui secundum beneficium incompatibile cum priori accepit, illud in fraudem Apostolicæ reservationis, nulla de eo facta mentione, resignare præsumat.

Resp. 3. In regula IV. reservantur dignitates majores post pontificales in cathedralibus, Metropolitanis & Patriarchalibus, nec non dignitates Principales, valorem decem Florenorum auri communi valore excedentes in collegiatis Ecclesiis, item Prioratus, Præposituræ, ac aliæ dignitates conventuales & præceptoræ generales ordinum quorumcunque, sed non militare, &c. item quæcunque beneficia, quæ sui (id est Papæ) dum Cardinalatûs fungebatur honore, aut aliorum S. R. E. Cardinalium familiares & continui commensales obtinent, & imposterum obtinebunt, eorum familiaritate durante, seu ad quæ jus eis competuit aut competierit, etiamsi ab ipsa familiaritate recesserint, &c.

Resp. 4. In regula VIII præter beneficia & Canonicatus Ecclesiarum S. Joannis Lateranensis & S. Petri ac B. Mariæ Majoris, in urbe Romana, reservantur beneficia quæ

quæcunque ad dispositionem Cardinalium à Romana curia absentium (nisi ob servitium sedis Apostolicæ cum licentia abfuerint, aut in propriis Ecclesiis resederint) spectantia, ac durante absentia vacatura.

Resp. 5. In regula IX. quæ antiquitus erat VIII. atque ab Hieronymo Gonzalez. insigni commentario fuit illustrata, reservantur omnia beneficia qualitercunque qualificata, in Januario, Febuario, Aprili, Majo, Julio, Augusto, Octobri & Novembri, aliter quam per resignationem quomodocunque vocatura, ad quorumcunque dispositionem (non tamen Cardinalium aut aliorum sub certis concordatis comprehensorum) pertinentia &c. Episcopis tamen, qui resederint in sua Ecclesia, alternativa mensium in collatione indulgetur.

Resp. 6. In regula LXIII. reservantur omnia beneficia aliàs per regulas Cancellariæ reservata, quæ vacarunt sede Papali vacante, si de illis per ordinarios collatores, uti potuisset, interea non sit facta provisio.

Sunt porro & aliæ reservationes in regulis Cancellariæ comprehensæ, quas tamen enumerare superfedeo, quia in nostra Germania non vigent aliæ reservationes, ac quæ in concordatis Germaniæ continentur, & quæ in hiscè concordatis comprehensa non sunt, in Germania pro reservatis non habentur.

Quæres. 3. *Quanam beneficia per concordata Germaniæ sint reservata?*

Nota. 1. Concordata Germaniæ esse pactionem solemnem inter Nicolaum V. Pontificem maximum, ex una, & Imperatorem Fridericum III. cæterosque Germaniæ Proceres, tum Ecclesiasticos tum sæculares ex altera parte, de dignitatibus & præbendis Ecclesiarum Germaniæ conceptam, ad bonum & tranquillitatem nationis Germanicæ, cum enim continuæ quasi lites & discordiæ circa beneficia & dignitates ecclesiasticas ob tam multas summorum Pontificum reservationes emergerent, anno 1497. pro majori pace & unione Germanorum cum sede Romana, quædam concordata seu articuli super reservatione beneficiorum communi consensu sunt conditi, ut patet ex constitutione Nicolai V. quæ incipit: *ad sacram Petri sedem §. nuper. 1.*

Nota. 2. Nicolaum V. *in cit. Bulla. §. placet etiam. 4. in fine & §. placet similiter. 5. in fin.* asseverasse, quod eadem concordata semper sint duratura, nisi in futuro concilio de consensu nationis Germaniæ aliter fuerit ordinatum; unde deducitur per bullas & novas constitutiones summorum Pontificum non facile derogari concordatis, prout constat ex bulla Pauli V. quæ incipit: *ex Pastoralis & Gregorii XIII. in quadam constitutione de die 6. Junij 1572.* tum, quia sic Pontifex qua talis, nomine dignitatis suæ, quasi stipulato promittit; tum quia pacta & pactata

paſſata antecellorum ligant etiam ſucceſſores, ſi propter bonum publicum cum aſſenſu eorum, quorum intereſt, fuerint inita. P. Engel *ad cit. tit. de præbend. num. 54.* D. Franciſc. Schmier. *tract. de perſon. reb. & jur. Eccleſ. part. 2, c. 3. ſect. 5. §. 3. n. 188.*

Quamvis de plenitudine poteſtatis ob cauſam utilitatis vel neceſſitatis publica negari non poſſit, quin ſummus Pontifex concordatis valeat derogare, cum eam poteſtatem abdicare nec potuerit, nec voluerit; uti conſtat *ex d. Conſtit. Nicolai §. item placet, 3. poſt initium,* ubi ſummus Pontifex ſpondet ſe electiones canonicas confirmaturum, niſi ex rationabili & evidenti cauſa de fratrum ſuorum conſilio de digniori & utiliori perſona duxerit providendum.

7 Reſp. In concordatis juxta *citat.* conſtitutionem Nicolajanam renovantur & confirmantur reſervationes juris ſcripti *Extravagantis Execrabilis, & Extravagantis ad regimen,* ac i. ante omnia reſervantur dignitates, quas poſſederunt ante obitum S. R. E. Cardinales. Textus eſt in concordatis *§. placet nobis,* conformiter ad *Extravagant. ad regimen, 13. de præbend. inter commun.* ſic poſtquam obiit ſereniſſimus Dux Philippus Epifcopus Ratiſbonenſis S. R. E. Cardinalis &c. Poſt deceſſum ejus Capitulum cathedrale proceſſerat quidem ad electionem Illuſtriſſimi D. Sigismundi Friderici Fugger, eam tamen ſedes

Apoſtolica caſſavit atque propter ſingularia perſonæ merita non ratione electionis, ſed liberæ collationis eidem Sigismundo Epifcopatum Ratiſbonenſem conceſſit. Ad collationem Papalem ſpectant 2. dignitates per obitum alicujus officialis, vel etiam commenſalis Pontificii, puto Vice-Cancellarii, ſeptem Notariorum, Auditorum, Referendariorum & aliorum, qui recensentur in concordatis *d. §. placet. vacantes.* Exemplum adducit Gregorius Branden. *in collect. ſuper concord. queſt. 16. n. 5.* in Franciſco Crano Palatii Apoſtoli Auditore, cujus tres Præpoſituræ, quas in Diœceſi Leodiënſi habebat, quamvis eſſent electivæ, à ſummo Pontifice poſt ejus obitum liberè ſunt collatæ.

Tertio pro libitu confert ſummus Pontifex Prælaturas apud ſedem & in curia vacantes, tales ſunt: Prælaturæ eorum, qui quorumcunque negotiorum cauſa ad curiam Apoſtolicam (cujus nomine probabilius intelligitur locus, in quo cauſarum & litterarum Apoſtolicarum eſt expeditio. Wiefner. *ad cit. de præbend. n. 80.*) accedunt, vel ab ea recedunt, quando in curia vel extra curiam in loco ultra duas diſtas ſeu iter biduanum non diſtante moriuntur *d. §. placet.* tales quoque ſunt Prælaturæ, quarum reſignatio fit in manus Pontificis, ſive reſignatio à Principali præſente ſive ab abſente per Procuratorem fiat. Covarruv. *practiq. queſt. 36. n. 4.*

Gon-

Gonzalez. *ad regul. 8. Cancellar. Gloss.* 12. §. 1. n. 42. P. Engel. *ad tit. de præbend. n. 9. in fin.* P. Pirrhing. *eod. tit. n. 360.*

Quarto liberam collationem habet summus Pontifex in Prælaturis per depositionem, privationem & translationem auctoritate sedis Apostolicæ factam, vacantibus, *d. §. placet.* hac de causa superioribus annis Capitula Cathedralia Frisingense & Ratisbonense Ecclesiis suis per Serenissimi Principis Clementis Episcopi ad Leodiensem Ecclesiam translationem vacantibus, & propterea reservatis, ad Episcopi novi electionem non potuissent procedere, nisi ex speciali sedis Apostolicæ gratia eligendi facultatem impetrassent.

Quinto. Sub liberam collationem veniunt dignitates, quas auctoritate Apostolicâ promoti ad Episcopales, Archi-Episcopales, & Patriarchales Ecclesias, nec non regimina Monasteriorum, possidebant *dist. §. placet;* neque attenditur an ejus generis dignitates per electionem præviâ delatæ sint, si modo confirmatio ad sedem Apostolicam spectet, quia vacare censetur non à tempore factæ electionis, sed impetratæ confirmationis. *Wiestner de præbend. n. 92.*

Sexto. Liberè conferuntur Prælatu-
ræ tum Abbatiales, tum Episcopales, quarum confirmatio ad sedem Apostolicam pertinet, quando electio vel postulatio aut debito tempore, non est celebrata,

aut contra formam præscriptam instituta, aut ab indignis vel de indignis formata; ideoque à sede Apostolica cassata & reprobata est. *Concordat. §. idem placet.* P. Pirrhing. *ad tit. de præbend. n. 360.*

Septimo. Collationi Papali subiacet in Ecclesiis Cathedralibus & Collegiatis major dignitas, post principalem. *Concordat. §. de cæteris.* Qualis ex hodiernis Germaniæ moribus in Ecclesiis Cathedralibus est Præpositura, in Collegiatis Decanatus, nisi forte & Præpositura ex speciali indulto sit electiva.

Dubium est, *an libera collationi Pontificia reservata sint Prælatu-
rum vacantia ob crimen ipso facto inducitur, per legem communem in corpore juris clausam?*

Resp. Si Prælatu-
ra ipso jure propter crimen simoniæ *v. gr.* aut hæresis dicitur amitti, uti in textu *c. 9. de heret. Extravag. 1. & 2. de Simonia inter commun.* ac sententia declaratoria criminis, quæ præcedere debet antequam pœna per legem dictata locum habeat in conscientia, feratur ab ipso summo Pontifice, ejus curiâ vel Nuncio, prælatu-
ra sic amissa collationi Pontificiæ reservatur. Deducitur hæc Respon-
sio evidenter ex concordatis *§. placet.* ubi Pontifex omnes per depositionem privationem per se vel sua auctoritate factam vacaturas, suæ dispositioni reservat. Si verò sententia declaratoria ab ordinario Episcopo vel Archi-Episcopo feratur,

O

tur, amissa Prælatuæ non reservantur, sed electivæ persistunt.

Ratio est, quia exceptio firmat regulam in casibus non exceptis; hocque præprimis accidit in concordatis Germaniæ, ubi in §. *cæteris*, disertè promittit Pontifex, quod ultra casus expressos nulla alia reservatio valeat. Atqui in concordatis solæ illæ reservantur Pontifici, quarum privatio sede Apostolica inducitur; ergo si hæc privatio auctoritate ordinarii Episcopi vel Archi-Episcopi inducatur, Prælatuæ non erit reservata.

Opponit Branden *ad Concordat. quest. 10. num. 8.* contrarium esse stylum curiæ. 2. Bullam Sixti V. quæ incipit Pastoralis. 3. Quod per concordata censeantur esse reservata beneficia, quorum privatio Romæ inducitur, sicque & illa, quæ vacant ob crimen, cui lex Romæ constituta, privationem imposuit.

Resp. ex P. Engel. *ad tit. de præbend. sub n. 18.* quod videlicet stylus sit aliquid facti, adeoque probari debeat: 2. quod Bulla Sixti V. sit declaratoria concordatorum Galliæ, ac nomine relaxationis, vi cujus beneficia per confidentiam Simoniacam accepta, à reservatione speciatim excipiuntur, non tam juris dispensationem quam explanationem intelligat. 3. Quod contra sensum concordatorum dicantur vacare beneficia per privationem Romæ inductam, quando non iudex sed lex Romæ lata sententiam dicit, quippe cum alias

plurima beneficia forent reservata, quæ tamen reservata non sunt.

Dubitatur 2. *An Decanatus Cathedralis summo Pontifici reservetur, quando à Decano in Episcopum electo ante confirmationem resignatur.*

Affirmativam tenent Branden *ad Concordat. quest. 7. n. 2. & quest. 9. n. 2.* Wagnerek. *ad Regul. 26. Cancellarie §. ad hujus.* Cockier. *ad eand. n. 24.*

Rationes sunt 1. quia in *Concordat. §. placat.* expressè reservantur dignitates, quas habent promoti ad Episcopatus, cui reservationi officere nequit facta resignatio à promotis, cum in fraudem conventionis & legis publicæ fiat; 2. Quia in *civ. reg.* Cancellariæ prohibentur & irritantur omnes resignationes dignitatum & beneficiorum, quæ promoti ad prælaturas quasvis faciunt post electionem, ante impetratam confirmationem, indeque inferri videtur, quod primum incipiant vacare post diem confirmationis, fiantque Pontifici reservata.

Resp. Negative. Flaminius *lib. 3. de resignat. quest. 6. n. 91.* P. Engel. *ad tit. de præbend. n. 37.* P. Wiestner. *ibid. n. 99.*

Ratio 1. est, quia concordata non reservant dignitates vel beneficia jam resignata, sed adhuc possessa tempore confirmationis, neque facere censetur in fraudem conventionis vel legis publicæ, qui jure resignandi, quod habet, utitur, præsertim cum aliquando possit rationabilis

nabilis occurrere resignandi causa, ut noviter electus Decanus post discessum alterius ad aulam & administrationem, quam electus Episcopus in concordia nostris in partibus facere potest, munere suo statim fungatur. 2. Quia citata regula Cancellariæ non irritat resignationes, sed dignitatum resignationum provisiones vel collationes ab alio, quam summo Pontifice faciendas, ergo resignatio est valida, nec dignitas resignata obnoxia reservationi, cum secundum concordata non reputentur reservata beneficia, quæ quis tempore promotionis seu confirmationis Apostolicæ non amplius habet; & quia hæc regula posterior est concordatis, illis tamen non derogat, eo quod Pontifex in fine discrete sponderit, quod derogare non velit. 3. Quia decisioni rotæ, quæ ab AA. primæ sententiæ allegatur, contrariam adducit P. Engel loc. cit. ex Flaminio, eamque majori pretio habet, quod idem Flaminio Doctor Romanus, adeoque Romanæ praxeos peritissimus extiterit, atque insuper prior decisio de casu planè diverso, puta de prepositura Padibornensi, quæ velut prima dignitas post Episcopalem, abstrahendo à speciali indulto, per se reservata. est ex dd.

10 *Octavo.* Reservata sunt beneficia quæcunque vacantia in mense Januario, Martio, Majo, Julio, Septembri & Novembri, ita tamen, ut si intra tres menses à die vacationis notæ, in loco beneficii non appa-

ruerit, quod alicui de illo Apostolicâ autoritate provisum fuerit, ex tunc & non antea, ordinarius vel alius, ad quem illius dispositio pertinebit, de illo libere disponant *S. placet etiam.*

Dubitari potest 1. *An si sede Apostolicâ vacante aliquod beneficium incipiat vacare, illud censeatur reservatum?* Ubi

Notandum est 1. beneficia quæ apud sedem & in curia dicuntur vacare, etiam vacante sede Apostolica censeri reservata, eo quod eorum reservatio de jure communi sit perpetua. *c. 34. §. idem de præbend. in 6.* 2. Beneficia post obitum Cardinalium aliorumque sedis Apostolicæ officialium vacantia, itidem pro reservatis habentur, *d. Extravag. 14. de præbend. inter commun.* 3. Beneficia quæ per privationem, resignationem, cassationem, aut promotionem sedis Apostolicæ autoritate factam, sede vacante incipiunt vacare, pariter sunt reservata, non quidem ex naturâ suâ, sed per accidens, quia sede vacante Cardinales, ob defectum potestatis non possunt de eis disponere, privationem, resignationem, depositionem &c. admitendo; sed usque ad electionem novi Pontificis differre debent. 4. Beneficia curata in mense papali vel post mortem Pontificis vel jam ante mortem vacantia sed necdum collata, possunt ab ordinariis sede vacante pro libitu conferri *c. 35. de præbend. in 6.* igitur dubium procedit

cedit de aliis beneficiis non curatis, v. gr. Canonicatibus, an si sede vacante eorum vacatura incipiat in mense Papali, censeantur esse reservata?

- 12 Resp. Negative. Ratio est, quia beneficia in regalis Cancellaria reservata ante concordata non credebantur reservata, quando post obitum summi Pontificis inceperunt vacare. Ergo nec reservata creduntur post illius obitum. Partim quia concordata jus conferendi beneficia, quod habebant collatores Germaniæ, non effecerunt deterius, sed melius, partim quia ex testimonio aliorum DD. ordinarii extra Germaniam, ubi alia vigent concordata, conferunt beneficia sede Papali vacante, vacantia, partim denique, quia concordata cum beneficiorum collationem propius ad jus comune reducant, debent potius in favorem, quam in odium ordinariorum explicari. Cardinal. de Luca *de Benefic. disc.* 27. n. 4. Si forte

Dicas. Concordata sunt perpetua durantque semper, donec in futuro Concilio cum consensu nationis Germanicæ revocentur. Ergo etiam reservationes beneficiorum inibi contentæ sunt perpetuæ.

Resp. Dist. sunt perpetuæ subjective C. objective N. nimirum beneficiorum reservatio est perpetua, in quantum concordata, in quibus continentur, sunt perpetua, nec indigent ulla renovatione vel repetitione; at ipsa beneficia non

sunt perpetua reservatione affecta, sed desinunt esse reservata, si fiant vacantia sede papali vacante.

Dubitari potest 2. *An per concordata Germaniæ fuerit abrogatum c. statutum. 3. de præbend. in 6.* in quo Gregorius X in Concilio Lugdunensi generaliter concedit ordinariis collatoribus licentiam, beneficia in curia vacantia, & propterea summæ sedi reservata, post spatium unius mensis, à die vacaturæ, conferendi?

Resp. Negative, ita P. Engel. *ad tit. de præbend. n. 52.* P. Wiestner. *ad d. tit. n. 115.*

Ratio est, quia per dispositionem generalem non derogatur speciali, sine speciali illius mentione, atqui dispositio *dict. cap. statutum. 3.* est conciliaris & specialis, cum agat de solis beneficiis in curia vacantibus; dispositio è contra in concordatis est generalis, agitque in genere de beneficiis in mense Apostolico vacantibus, quod possint ab ordinariis post lapsum trium mensium conferri, imo supponit beneficia illa non esse alia quadam reservatione affecta, sicuti sunt affecta, quæ vacant in curia. Ergo &c.

Objicies 1. est eadem ratio quoad 13 beneficia apud sedem vacantia, & alias propter menses papales reservata, adeoque eandem dispositionem obtinere oportet.

Resp. Disparem rationem assignari posse ex eo, quod beneficia apud sedem vacantia facilius innotescant

tescant summo Pontifici quam vacantia & reservata solum ob menses papales, unde in his longius tempus, quam in illis ad faciendam collationem ab ordinariis, determinandum videbatur.

Objicies 2. *d. cap. statutum per Extravagantem ad Regimen* est sublatum, dum per hanc omnes constitutiones, quæ obstant reservationi beneficiorum in curia, abolentur, adeoque etiam per concordata in quibus eadem extravagans est recepta.

Resp. *c. statutum* non obstare reservationi, sed reservationem per illud solummodo modificari, adeoque nec per extravagantem ad regimen, nec per concordata sublatum esse.

Dubitatur 3. An possit ordinarius post lapsum trium mensium statim conferre beneficium, quod inceperat in mente papali vacare?

Rationem dubitandi præbet constitutio Gregorii XIII. quæ super declaratione *cit. §. placet in concordat.* anno 1576. emanavit, dum improbat præproperas collationes beneficiorum in mense papali vacantium. Verum quia mens Gregorii fuit, non tam collectiones per tres menses inhibere, quam potius impedire, ne si intra tres menses à

summo Pontifice provisum fuerit de beneficio, provisos autem obviarum & locorum distantiam in loco beneficii se sistere nequiverit, excludatur, si post tres menses ad primum se sistat, hinc per se loquendo ordinarius statim post tres menses ad collationem procedere valet, etsi consultius faciat, si investituram corporalem seu immisionem in possessionem paulo longius differat, usque dum nempe de collatione papali certior notitia haberi possit. D. Francisc. Schmier, *Tact. de pers. & rebus Eccles. part. 2. cap. 3. sect. 5. §. 3. n. 207.* & ab eo relatus Zypæus *ad tit. de præbend. consult. 5. p. 133.* interim etiam provisos à papa tenebitur iter maturare, ut si intra illos tres menses nequeat attingere locum beneficii, saltem non diu post illos menses compareat, alioqui si negligens fuerit, non quidem beneficio suo privabitur, cum hæc privatio nullibi legatur statuta, sed arbitrariè punietur. Branden *ad Concordat. quest. 12. notab. 2. n. 9.* P. Engel, *tit. de rescript. num. 23.*

Porro hæc sufficiant de potestate Pontificis circa beneficia & dignitates; quis confirmet, consecret Archi-Episcopos, Episcopos, Abbates exemptos, quis erigere possit novos Episcopatus, sequetur infra *dissert. ult.*